

DE NORSKE KRIGS- SEILERE EN ÆRBØDIG VISITT

Igjen har avisene måttet gi plass for indignasjon . . . Til spott og spe for norske myndigheter og til skam for alle dem som har stått fremst i køen der æresbevisninger etter krigen ble utdelt. Våre sjøfolk fra handelsflåten i alliert fart på alle hav under konstant livsfare med uhørte psykiske og fysiske påkjenninger, de eneste nordmenn som bidro til krigens sluttresultat, de må igjen stå på venteliste: De får ikke bidrag til arkivering av sine historiske dokumenter av Riksarkivet. (Les: Staten.)

Det er ikke bare en skam, det er en absurditet. Eksilpolitikerene i London, som

Av Hakon Warendorph

krigsseilerne bidro til å underholde, lot dem vente. Medaljeutdelerne og æresgasjevilgerne lot dem vente. Den nye garde av byråkrater og politikere lot dem vente. Disse unge kjenner en historie som har andre helter. Nå er de nølende kommet på bannen og er innstilt på en løsning av arkivsaken. (Tenk det, Hedda). Siste mann ut er Olav Trygge Storvik i Aftenposten 10. april. Kanskje den tragiske dato 9. april som så stille ble forbigått, ga ham et puff. Storvik er nemlig også opprørt.

Tidligere under denne debatten (eller rettere serie av innlegg) har det - kanskje for å avlede etter sirkus og brødmotoden - vært hevdet at «gammelnazistene», hvem de nå er, har fått den hjelp til sine samlinger som krigsseilerne ikke har fått. Det skrives om en overdragelse fra Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie (INO) av vesentlige deler av instituttets bibliotek og dokumentsamling til statlig omsorg og ordning.

Det dreier seg imidlertid om en avtale om lagring av deler av nevnte bøker og dokumenter i h.h. vis Universitetsbiblioteket og Statsarkivet. Det overleverte materialet er av INO nøyaktig og profesjonelt katalogisert og systematisk embalert og fraktet til lageret. Overføringen var av minimal belastning for det offentlige og hadde som forutsetning fra INO bare en klausul om tilgjengelighet.

Med det kjennskap jeg har til slikt arbeide, kan jeg meget godt forstå de vanskeligheter krigsseilerne har hatt i forsøket på å kunne overlevere en viktig del av Norges historiske kildemateriale til ettersekten. Mange av dem fortsatte etter krigen til sjøs, mange var plaget av skader og sykdom. De fleste som forstod betydningen av slikt materiale, mente vel med god grunn at det var en selvfølgelig sak for det norske samfunnet å sørge for å samle og oppbevare denne unike del av vårt historietilfang.

Storvik er ikke blant våre beundrere, men her skaper våre felles erfaringer og ansvarsbevissthet som nord- (Forts. side 6)

NASJONAL SAMLING - EN NORSK BEVEGELSE

Gulbrand Lunde om prinsipper i 1935.

I «NS.MEDDELELSER», nr. 2. - mars 1935 understreker daværende kretsfører for Nasjonal Samling i Rogaland, Dr. Gulbrand Lunde at «vårt parti er en NORSK bevegelse på NORSK grund», og at den ikke har noen forbindelse med den tyske nasjonalsosialistiske bevegelse.

«Av de ting vi har felles med nasjonalsosialismen», skriver Gulbrand Lunde, «er kampen mot marxismen, men den er jo for såvidt felles for alle land utenom Sovjetveldet. Når det gjelder fører- og ansvarsprinsippet kan man vel si at dette er bygget opp i sine ytterste konsekvenser i Tyskland. Men førerprinsippet er ikke destomindre gammelt i Norge, og det er vel heller ikke meget som er mere typisk norsk enn denne styreform. Nordmennene er sikkert mere enn de fleste folk av sterkt individuell preget karakter. Førerprinsippet fordrer sterke personligheter med mot, handlekraft og vilje til å ta et ansvar. Egenskaper som i alle fall en gang var typisk norske, og som sikkert blir det igjen.

De gamle norske konger var typiske førere, de blev valgt av folket og valgte selv sine medarbeidere. På fiskerflåten har vi høvedsmannen, på vår store verdensomseilende flåte kapteinen, med uinnskrenket myndighet og fullt ansvar.

Som nasjonalsosialismen bygger også NS på det nasjonale grunnlag. Allerede det beviser jo at det må være en selvstendig norsk bevegelse. Likeledes bygger begge bevegelser på en idealistisk verdensanskuelse - i motsetning til marxismens og det libelalkapitalistiske samfunds materielistiske verdensanskuelse.

Som nasjonalsosialismen bygger Nasjonal Samling på bondesamfundet som samfundets ryggrad.

Likeledes har Nasjonal Samlings planer om arbeidstjenesten meget tilfelles med de tyske, men det første land som hadde slik arbeidstjeneste var Bulgarien, så det er slett ingen spesiell tysk forteelse.»

HAN HADDE RETT - IGJEN

"Jeg har allerede fremhevet at *fred mellom England og Tyskland er et livsspørsmål for vårt land*. Det som vi fremfor alt nå må søke å hindre er at England og Tyskland står mot hinannen i en ny krig. Det vilde for oss være skjebnessvangert, ja ødeleggende."

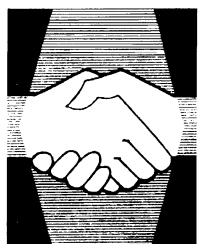
VIDKUN QUISLING, (1939)

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Kontortid: Mandag, tirsdag og onsdag kl. 11-15.

Telefon: 22 56 10 34. Telefax: 22 56 27 75.

Adresse: POSTBOKS 3239 ELISENBERG, 0208 OSLO.

HJELPEORGANISASJONEN FOR KRIGSSKADEDE

FRONTKJEMPERE OG FALNES EFTERLATTE

Postboks 1407 Vikka, 0115 Oslo.
Postgiro 0806 5180708

Hjelp oss å hjelpe

Med dette nummer av avisen følger en postgiroblankett til Hjelporganisasjonen for krigsskadede som vi så inntrengende vi kan, ber deg om å benytte.

Neppe noen i vår generasjon her i landet har deltatt i hardere kamper og med større tap enn våre krigsfrivillige på østfronten.

De som er blitt invalidisert og som noen vil si; helsemessig ødelagt for livet, har det ikke lett. Ikke minst fordi de er utelukket fra den offisielle omsorg som ellers blir krigsinvalidert til del.

Med invaliditet følger dessverre også med årene ytterligere belastninger. Helsetilstanden blir generelt mere nedsatt enn hos andre og senskader i form av nerveskader er en ytterst alvorlig belastning.

Vi er meget taknemlige og glade for den solidaritet og omsorg som dette blads lesere alltid har vist. Den støtte som er blitt ytet er av større betydning enn vi til vanlig forestiller oss og takknemligheten er stor.

Problemet vårt er allikevel, vi må si det rett ut:

Vi får gjort så alt, alt for lite fordi våre midler er små.

Vi appellerer derfor til hver enkelt: Vær med oss å hjelpe. Benytt den medfølgende postgiroblankett.

På forhånd: **Hjertelig takk!**

Amund Enger

Oslo, april 1997
Eivind Saxlund